БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Хутаг-Өндөр сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2025/056/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2025 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

“Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн
Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.et@gmail.com

“Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн
Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга...
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ....
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ....
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ....
4. Аудитын тайлан...
4.1 Ерөнхий зүйл ....
4.2 Материаллаг байдал ....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт...
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....
5. Аудитын илрүүлэлт ....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2025.02.24 № 225

танай ______ ны № ______ т

БУЛГАН АЙМГИЙН ХУТАГ-ӨНДӨР СУМЫН ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ С.МӨНХЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган аймгийн Хутаг-өндөр сумын цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хутаг-өндөр сумын цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хутаг-өндөр сумын цэцэрлэг нь 2024 онд 334 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулж үүнээс 272 хүүхэд үндсэн цэцэрлэгт, 62 хүүхэд хувилбарт хөтөлбөрт хамрагдаж гүйцэтгэлээр санхүүжсэн. Тайлант онд Боловсролын яамнаас 58,008.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаас 4,867.7 мянган төгрөгийн бараа материал, 9,867.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй авч санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжүүлэх болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 болж зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний

632503419

бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 128 тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна. Мөн 2024 оны 9 сарын 1-нээс Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 02 сарын 26-ны өдрийн А/85, А/34 тоот тушаалаар “Орон тооны хязгаарын жишиг норматив” батлагдсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр нийт 6 зорилтын хүрээнд 56 арга хэмжээ хэрэгжүүлж ажиллан 97.5 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН
ТУШААЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.ЭНХЦООДОЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**217,940,045.36**	**365,984,748.76**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	120,262,485.16	209,628,159.98
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	0.00	0.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	120,262,485.16	209,628,159.98
3121	**Төгрөг**	120,262,485.16	209,628,159.98
31211	Төрийн сангийн харилцах	120,262,485.16	209,628,159.98
33	**АВЛАГА**	7,182,027.00	0.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	182,027.00	
335	**Бусад авлага**	7,000,000.00	0.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	7,000,000.00	
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	90,495,533.20	156,356,588.78
351	**Түүхий эд материал**	58,857,897.10	112,226,186.10
35110	Тусгай зориулалттай материал	58,857,897.10	112,226,186.10
354	**Хангамжийн материал**	31,637,636.10	44,130,402.68
35410	Бичиг хэргийн материал	49,250.00	132,710.00
35420	Аж ахуйн материал	199,500.00	9,778,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	6,754,000.00	6,206,250.00
35450	Барилгын засварын материал	3,500,000.00	3,050,000.00
35460	Хүнсний материал	21,116,886.10	24,900,792.68
35470	Бусад хангамжийн материал	18,000.00	62,650.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**585,519,132.67**	**594,200,744.85**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	585,519,132.67	594,200,744.85
392	**Биет хөрөнгө**	555,803,132.55	561,063,744.69
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	747,558,995.20	745,098,683.84
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-297,204,333.96	-319,539,202.36
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	97,291,971.12	133,822,521.12
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,022,057.44	-57,977,109.57
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	47,454,321.60	42,552,171.60
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,762,615.79	-16,227,887.21
39209	Нийтийн эзэмшил	1,691,280.00	14,769,281.36
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		-1,663,141.52
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	14,420,724.00	24,983,250.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,155,969.57	-4,964,222.57
39217	Ном	1,530,817.39	209,400.00
393	Биет бус хөрөнгө	29,716,000.12	33,137,000.16
39301	Програм хангамж	880,000.00	4,510,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-263,999.88	-472,999.84
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	29,100,000.00	29,100,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	803,459,178.03	960,185,493.61
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	47,572.00	0.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	47,572.00	0.00
413	Өглөг	47,572.00	0.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	47,572.00	

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	803,411,606.03	960,185,493.61
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	803,411,606.03	960,185,493.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	531,559,751.60	531,559,751.60
51101	Өмч: - төрийн	531,559,751.60	531,559,751.60
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-87,687,325.89	75,417,736.69
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-214,168,313.64	-207,837,138.64
51220	Тайлант үеийн үр дүн	126,480,987.75	283,254,875.33
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	359,539,180.32	353,208,005.32
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**803,459,178.03**	**960,185,493.61**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,178,914,731.00**	**1,668,029,993.96**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**61,303,631.00**	**128,094,201.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	61,303,631.00	128,094,201.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	61,303,631.00	128,094,201.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	61,303,631.00	128,094,201.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,117,611,100.00**	**1,539,935,792.96**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,014,331,100.00	1,452,214,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,014,331,100.00	1,452,214,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	103,280,000.00	87,721,492.96
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	103,280,000.00	87,721,492.96
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,077,828,870.62**	**1,506,918,529.68**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,077,828,870.62**	**1,506,918,529.68**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,065,027,211.67	1,506,918,529.68
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	673,101,240.00	1,050,261,353.00
210101	Үндсэн цалин	473,835,995.00	622,183,991.00
210102	Нэмэгдэл	170,425,281.00	386,175,151.00
210104	Урамшуулал	28,839,964.00	41,902,211.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	85,415,835.29	131,946,997.18
210201	Тэтгэврийн даатгал	58,854,649.14	90,404,945.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,924,076.37	10,593,989.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,424,861.10	5,613,283.39
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,292,024.15	5,066,954.08
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,920,224.53	20,267,824.73
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	68,538,991.05	74,180,002.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,513,831.05	14,310,879.51
210302	Түлш, халаалт	51,525,160.00	55,546,086.45
210303	Цэвэр, бохир ус	3,500,000.00	4,323,037.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	0.00	238,826.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		238,826.00
2105	**Нормативт зардал**	108,062,581.88	111,689,413.42

210502	Хоол, хүнс	108,062,581.88	111,689,413.42
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,186,550.00	11,468,740.00
210604	Урсгал засвар	7,186,550.00	11,468,740.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,651,000.00	1,512,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,651,000.00	1,512,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	121,071,013.45	125,620,597.12
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,269,024.00	63,124,880.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	51,801,989.45	62,495,717.12
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	12,801,658.95	0.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,372,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,372,300.00	
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	7,429,358.95	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,429,358.95	
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**101,085,860.38**	**161,111,464.28**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	47,828,397.10	0.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	47,828,397.10	
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	22,433,269.73	4,337,576.70
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	22,433,269.73	4,337,576.70
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	25,395,127.37	-4,337,576.70
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**126,480,987.75**	**156,773,887.58**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,117,611,100.00**	**1,539,935,792.96**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,117,611,100.00**	**1,539,935,792.96**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,014,331,100.00	1,452,214,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,014,331,100.00	1,452,214,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	103,280,000.00	87,721,492.96
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	103,280,000.00	87,721,492.96
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**999,755,211.04**	**1,445,440,118.14**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**999,755,211.04**	**1,445,440,118.14**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**986,953,552.09**	**1,445,440,118.14**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	674,296,437.25	1,050,126,898.00
210101	Үндсэн цалин	475,031,192.25	672,803,497.00
210102	Нэмэгдэл	170,425,281.00	358,439,651.00
210104	Урамшуулал	28,839,964.00	18,883,750.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	85,415,835.29	131,946,997.18
210201	Тэтгэврийн даатгал	58,854,649.14	90,279,806.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,924,076.37	10,551,409.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,424,861.10	5,470,923.66

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,292,024.15	5,129,011.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,920,224.53	20,515,845.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	70,803,991.05	73,632,252.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,513,831.05	14,310,879.51
210302	Түлш, халаалт	53,790,160.00	54,998,336.45
210303	Цэвэр, бохир ус	3,500,000.00	4,323,037.00
2105	**Нормативт зардал**	107,393,371.50	114,099,920.00
210502	Хоол, хүнс	107,393,371.50	114,099,920.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	17,769,650.00	13,339,240.00
210604	Урсгал засвар	17,769,650.00	13,339,240.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,651,000.00	1,512,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,651,000.00	1,512,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	29,623,267.00	60,782,210.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,807,567.00	49,645,460.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,815,700.00	11,136,750.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**12,801,658.95**	**0.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,372,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,372,300.00	
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	7,429,358.95	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,429,358.95	
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**117,855,888.96**	**94,495,674.82**
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**-**	**-**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**12,504,200.00**	**5,130,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**12,504,200.00**	**5,130,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	12,504,200.00	5,130,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	12,504,200.00	5,130,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-12,504,200.00**	**-5,130,000.00**
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**-**	**-**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**0.00**	**0.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	**105,351,688.96**	**89,365,674.82**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**14,910,796.20**	**120,262,485.16**
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**120,262,485.16**	**209,628,159.98**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**531,559,751.60**	**359,539,180.32**	**-87,687,325.89**	**0.00**
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**531,559,751.60**	**359,539,180.32**	**-87,687,325.89**	**0.00**

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			6,331,175.00	
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**531,559,751.60**	**359,539,180.32**	**-81,356,150.89**	**0.00**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-6,331,175.00		
D08	Тайлант үеийн үр дүн			156,773,887.58	
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**531,559,751.60**	**353,208,005.32**	**75,417,736.69**	**0.00**
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**531,559,751.60**	**359,539,180.32**	**-87,687,325.89**	**0.00**
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**531,559,751.60**	**359,539,180.32**	**-87,687,325.89**	**0.00**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			6,331,175.00	

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,674,555,800.00	1,450,570,118.14
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,674,555,800.00	1,445,440,118.14
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,674,555,800.00	1,445,440,118.14
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,226,556,200.00	1,050,126,898.00
210101	Үндсэн цалин	818,841,200.00	672,803,497.00
210102	Нэмэгдэл	387,373,800.00	358,439,651.00
210104	Урамшуулал	20,341,200.00	18,883,750.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	142,679,200.00	131,946,997.18
210201	Тэтгэврийн даатгал	97,024,500.00	90,279,806.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,411,800.00	10,551,409.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,707,000.00	5,470,923.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,707,000.00	5,129,011.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,828,900.00	20,515,845.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	93,950,000.00	73,632,252.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,750,000.00	14,310,879.51
210302	Түлш, халаалт	70,000,000.00	54,998,336.45
210303	Цэвэр, бохир ус	7,200,000.00	4,323,037.00
2105	**Нормативт зардал**	122,043,400.00	114,099,920.00
210502	Хоол, хүнс	122,043,400.00	114,099,920.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	16,822,800.00	13,339,240.00
210604	Урсгал засвар	16,822,800.00	13,339,240.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,815,800.00	1,512,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,815,800.00	1,512,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	68,688,400.00	60,782,210.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,452,700.00	49,645,460.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,235,700.00	11,136,750.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**0.00**	**5,130,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	0.00	5,130,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж		5,130,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,674,555,800.00	1,656,138,912.92
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,452,214,300.00	1,452,214,300.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,452,214,300.00	1,452,214,300.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	110,772,600.00	87,721,492.96
132001	Орон нутгийн төсвөөс	110,772,600.00	87,721,492.96
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	111,568,900.00	116,203,119.96
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	111,568,900.00	116,203,119.96

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулах алдаа илрээгүй болно.

Аудитаар нийт 61,591.9 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 86.1 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 1 зөвлөмж, 61,505.8 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

1. **Бараа материалын данстай холбоотой**

Илрүүлэлт: Бараа материалын дансанд сорил гүйцэтгэхэд эцэг эхээс хүлээн авдаг сургалтын болон эрүүл ахуйн хэрэгслээс 43.0 мянган төгрөгийн бараа бүтээгдэхүүн дутагдалтай байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.5-д "Нягтлан бодох бүртгэлд бүх орлогыг заавал бүртгэнэ" Боловсролын ерөнхий газрын даргын 2023 оны 1/4511 тушаалын хавсралтын улирал бүр тайлагнах гэснийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.5-д "Нягтлан бодох бүртгэлд бүх орлогыг заавал бүртгэнэ" Боловсролын ерөнхий газрын даргын 2023 оны 1/4511 тушаалын хавсралт зэргийн дагуу бүртгэлд бүрэн тусган тайлагнаж хэвших.

2. **Бараа материалын данстай холбоотой**

Илрүүлэлт: Шатахууны тооцооллыг шалгахад норм нормативыг илүү тооцож 43.1 мянган төгрөгийн шатахуун илүү бодож олгосон байна .

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1. “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, ЗТХС-ын 2019 оны 390 тушаалаар батлагдсан "Автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"-ыг баримталж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: ЗТХС-ын 2019 оны 390 тушаалаар батлагдсан "Автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"-ын дагуу машин тус бүрээр тооцож тооцоог хийх, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зүйлийн 6.4.1. “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, Шатахууны тооцоог бодитой үнэн зөв хийх” гэсэн заалтуудыг баримталж ажиллах.

3.2 Албан шаардлага

1. Зардлын данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Тайлангийн хугацаанд 1,880.0 мянган төгрөгийн Багш, ажилчдыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, шинжилгээнд хамруулсан боловч өгөх ёстой үзлэг шинжилгээнд хамрагдаагүй өөр төрлийн шинжилгээнд бүх ажилчдыг хамруулсан байна.

Энэ нь Боловсрол шинжлэх ухааны сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2022 оны А/232 А340 тушаалаар батлагдсан "Багшийн эрүүл мэндийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/259 тушаалаар батлагдсан " Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийг эрүүл мэндийн нэмэлт үзлэг, оношилгоонд хамруулах заавар " зэрэг тушаалуудыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Боловсрол шинжлэх ухааны сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2022 оны А/232 А340 тушаалаар батлагдсан "Багшийн эрүүл мэндийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/259 тушаалаар батлагдсан " Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийг эрүүл мэндийн нэмэлт үзлэг, оношилгоонд хамруулах заавар " -ын дагуу хамрагдах ёстой үзлэг, оношилгоонд, хамрагдах ёстой ажилтныг хамруулах.

2. Шилэн данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 1,916.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө 57.709.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлогод авсан тушаалыг шилэн дансанд байршуулж мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн 4.1.1.мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх, 4.1.3.тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх зарчмууд, 6.3.5.хандив, тусламжийн хэмжээ, түүний зарцуулалт; Монгол Улсын Засгийн Газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан " Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 3.2.7 гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын данстай холбоотой.

Илрүүлэлт: Хүнсний материал худалдан авах ажиллагааны тендерийн материал шаардлага хангахгүй, багцын худалдан авалтын тоо хэмжээ тодорхойгүй, үнийн санал аваагүй, үнийн харьцуулалт хийгдээгүй худалдан авалт хийсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 34.1.Захиалагч нийт төсөвт өртөг нь харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг харьцуулалтын аргаар цахим системд үнийн санал дуудаж зохион байгуулж болно,35.2.Гэрээ шууд байгуулах тухай зарлалыг бараа, ажил, үйлчилгээний ерөнхий мэдээллийн хамт цахим системд нийтэлж, энэ хуулийн 54.8-д зааснаар аж ахуй эрхлэгчид хэлэлцээ хийх урилга хүргүүлнэ. гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 34.1.Захиалагч нийт төсөвт өртөг нь харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг харьцуулалтын аргаар цахим системд үнийн санал дуудаж зохион байгуулж болно,35.2.Гэрээ шууд байгуулах тухай зарлалыг бараа, ажил, үйлчилгээний ерөнхий мэдээллийн хамт цахим системд нийтэлж, энэ хуулийн 54.8-д зааснаар аж ахуй эрхлэгчид хэлэлцээ хийх урилга хүргүүлнэ. гэсэн заалтын дагуу худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 06 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	-	0			-	0	-	0				
0	-	0			-	0	-	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Норм норматив барьж ажиллаагүй	1	43.1	1	43.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Тендерийн материал шаардлага хангахгүй	1	0					1	0.0				
Аж ахуйн материалын дутагдал	1	43.0	1	43.0								
Эрүүл мэндийн үзлэгээр хамрагдах ёсгүй үзлэгт хамрагдсан.	1	1,880.0			1	1,880.0						
Шилэн дансанд тушаал шийдвэр дутуу оруулсан.	1	59,625.8			1	59,625.8						
Дүн	**5**	**61,591.9**	**2**	**86.1**	**2**	**61,505.8**	**1**	**0**				

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**
1	ТШЗ	**1**	**1**			**1**			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			